

N:o 15.

Ank. till Riksd. kansli den 7 mars 1890, kl. 5 e. m.

Andra Kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande n:o 4, i anledning af väckt motion om ändring i gällande bestämmelser rörande reseersättning till utmätnings- och stämningmän.

Uti 1 kap. 7 § af nu gällande utsökningslag stadgas följande:

»Utmättningsman skall vid sin förrättning hafva med sig ojäfvigt vittne.»

Angående den ersättning, som för utmätningsförrättningar tillkommer förrättningsman och vittne, innehåller 5 § af kongl. förordningen den 12 juli 1878 en så lydande bestämmelse:

»Erfordras resa för verkställande af förrättning å landet eller i stad utom stadens planlagda område, äro förrättningsman och vittne berättigade till ersättning, hvardera för skjuts efter en häst, dock att, när flera förrättningar verkställas under samma resa eller på samma dag, skjutsersättningen skall fördelas mellan samtliga förrättningarna i förhållande till förrättningsställenas afstånd från förrättningsmannens och vittnets hemvist.»

Under åberopande af dessa stadganden och då så väl härads- som rådstufvurätt genom kongl. förordningen den 10 augusti 1877 hafva skyldighet att förordna vissa män att, då de derom anlitas, delgifva stämningar och domstolars beslut, samt i de flesta kommuner numera lära

Bih. till Riksd. Prot. 1890. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 11 Häft.

vara förordnade dylika stämmingsmän, hvilka för sina förrättningar erhålla den ersättning, ofvan återopade förordning den 12 juli 1878 bestämmer, har herr *Hans Andersson* i Bringåsen uti en inom Andra Kammarren väckt, till utskottet hänvisad motion, n:o 122, — under förmålan, bland annat, att lagstiftarens mening vid utfärdandet af förenämnda förordningar utan tvifvel torde hafva varit *dels* den, att personer för hvarje ort skulle finnas att tillgå, och *dels* den, att kostnaderna för förrättningarne skulle hållas inom rimliga gränser; att erfarenheten dock alltför ofta visat, att vederbörande förrättningsmän vid sina förrättningar icke söka begränsa resekostnaderna så mycket sig göra låter, utan i stället medtaga sina skrifbiträden såsom vittne för att bereda sig ökade inkomster, utan att fästa afseende på lagens andemening att söka befria den, för hvilken resan gäller, från onödiga omkostnader, samt att det icke endast vore vid utmätning och försäljning af utmätt egendom, som missbruk af ifrågavarande beskaffenhet egde rum, utan sådant kunde ske, och inträffade äfven, der det vore fråga om vräkning, qvarstad, delgifning af stämning, domstols, myndighets eller tjenstemäns beslut eller kallelse m. m., hvadan motionärens ändringsförslag gälde äfven alla dessa fall, för så väl förrättningsman som biträde eller vittne, — föreslagit, att Riksdagen ville för sin del besluta följande ändring och tillägg antingen i utsökningslagens 7 § eller Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående ersättning till förrättningsman för utmätning i enskilda mål m. m. den 12 juli 1878:

»Reseersättning må endast utgå och beräknas från intill förrättningsstället närmast boende förrättningsmans eller stämmingsmans hemvist, äfven om annan förrättningsman, stämmingsman eller vittne för förrättningen användes.»

Genom förevarande motion åsyftas begränsning i vissa fall af den reseersättning, som enligt nu gällande bestämmelser tillkommer förrättningsman, stämmingsman och vittne i utsökningsmål.

Beträffande först förrättningsman, hvarmed i motionen torde afses utmättningsman på landet — kronofogde eller länsman — lärar någon

inskränkning i den rätt, som enligt kongl. förordningen den 12 juli 1878 tillkommer desse tjenstemän, att för verkställandet af förrättningar i utsökningssärenden beräkna reseersättning från sin bostad till förrättningsstället, rimligtvis ej kunna ifrågakomma. Att vid de fall, då kronofogden sjelf verkställer en dylik förrättning, oaktadt han egt att dertill i sitt ställe sätta en närmare förrättningsstället boende länsman, kronofogdens reseersättning skulle beräknas endast från den senares hemvist, synes utskottet obilligt, då i betraktande tages, att, enligt 2 § af gällande utsökningsslag, kronofogden eusam är å landet utmättningsman samt i sådan egenskap, enligt 3 § af samma lag, dels ansvarig för den af honom förordnade länsmannens åtgöranden i utsökningssärenden, dels rent af förbjuden att åt denne öfverlåta befattningen med vissa delar af dylika ärenden.

Hvad derefter angår stämningssman, torde i de fall, då en dylik, enligt kongl. förordningen den 10 augusti 1877, anlitas för delgiftning af stämningar och domstolars beslut, det uteslutande vara enskild sökande, som har att i första hand godtgöra stämningssmannen härfor; och om vid sedermera af vederbörande domstol eller annan myndighet företagen pröfning af sökandens anspråk att undfå ersättning för delgiftningskostnaden, det skulle befinnas, att denne genom att onödigtvis anlita aflägsset boende stämningssmän uppbringat denna kostnad till oskäligt belopp, lär det sådant förhållande tvifvels utan komma att tagas i beräkning vid bestämmandet af den ersättning, den betalningsskyldige vid målets afgörande förpligras att till sökanden utgifva, och detta desto hellre som, enligt 21 kap. 3 § rättegångsbalken, tappande part skall vara skyldig att gälda vederdelomannen endast hvad denne varit *trängd* att å saken kosta.

Vidkommande slutligen vittne i utsökningssmål, torde det visserligen, särskildt i de nordligare delarne af landet med sina långa afstånd och obehärliga kommunikationer, någongång kunna inträffa, att, på sätt motionen framhåller, kostnaden i dylika mål stegras derigenom, att förrättningsmannen till biträde använder vittne, som bor långt ifrån förrättningsstället; men det lär väl ej i allmänhet böra förutsättas, att utmättningsmannen i den af motionären antydda afsigt, eller endast för att bereda sig sjelf fördel, anlitar dylikt vittne, och synes det i allt fall utskottet mindre välbetänkt att för förrättningsman stadga såsom ovilkorlig skyldighet att till vittne använda närmast boende stämningssman, enär deraf i aflägsset belägna och glest befolkade trakter skulle kunna blifva följden, att förrättningsmannen, särskildt vid utsökningssärenden, hvilka kräfde skyndsamma åtgärder, skulle, i saknad af tillgängligt vittne, nödgas inställa en redan

utsatt förrättning, hvarigenom ännu större kostnad skulle komma att vederbörande ådragas.

Missförhållanden af den art motionären påpekat hafva, för så vidt utskottet derom kunnat vinna upplysning, ej försports från rikets öfriga delar och torde för den skull endast undantagsvis förekomma; och hyser utskottet för sin del den grundade öfvertygelsen, att om sådana på någon ort skulle yppas, vederbörande länsstyrelse, sedan densamma om förhållandet erhållit kännedom, ej skall underlåta att vidtaga sådana åtgärder, hvarigenom nödig rättelse i anmärkta hänseendet må kunna vinnas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har utskottet ansett sig förhindradt att tillstyrka bifall till hvad motionären föreslagit, utan hemställer,

att ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 mars 1890.

På utskottets vägnar:

G. THESTRUP.
